

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

102. Quo anno S. Svibertus Werda[m] obtinuerit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

Quo anno S. Swibertus Werdam obtinuerit.

Si ductu texture Marcellinianæ trahamur, peracta erit anno 707. aut potius 708. nam iuxta ipsum cap. 19. ad Boructuarios venit S. Swibertus anno 705. & iuxta caput 22. biennium & aliquid ultra hæsit, post quod tempus statim Plectrudem & Pipinum adiens Werdam obtinuit. ex quibus consequitur impetrationem peractam anno 708. Id ipsum ad dictum annum reponit Miræus & nos in tabula Chronologica sequi sumus. Franc. Haræus in Annalibus Brabanticis ita pergit: *Quin etiam anno 702. testante Beda, Swibertus antistes S. Willibrordi sodalis cum quibusdam Pipinum petijt, qui interpellante Plachdruda coniuge sua dedit ei locum mansionis in insula quadam Rheni &c.* Verus, aut vero propinqiùs est Haræus, nisi quod addat, testante Beda, quasi id, quoad annum scilicet, testaretur Beda, cum Beda nullum annum nominet, imo *acta Swiberti breuissimè perstringat nullo facto annorum calculo.*

Fateor equidem ego annum donationis incertum esse, attamen non illibenter in eam abeo sententiam contigisse anno 701. aut 702. est ille admodum conformis verbis Bedæ supra relatis, quamvis illum non exprimat aut testetur. Verba talia sunt: *qui (Swibertus) accepto Episcopatu de Britannia regressus, non multo post ad gentem Boruchuariorum secessit &c.* Intellige post redditum Willibrordi à Româ & absoluta Synodo habita anno 698. Deinde sequitur: *Sed expugnatus non longo post tempore Boruchuaris, / intelligo post biennium aut ferme triennium / à gente &c.* Ipse antistes Pipinum edijt &c. Hinc exurgit petijsse Pipinum & Werdam obunuisse anno 701. vel 702. Consonat ratio, nam credibilius

500

DE PRIMIS VITERIS FRISIÆ APOSTOLICÆ
dibilis est S. Swibertum post separationem à S. Willibrordio anno 698. quam citò certā sedē sibi cōparasse, quā in gētes excurreret, in quā se recipere, neophytoſ cōgregaret, propriam vitam excolet, credibilius, inquam, quam per decennium expectasse, instabili loco discurrisse. Venerabilis igitur Swibertus sui postulati compos, quam primum in insula Cœnobium construere, discipulos adunare, sacratissimis legibus imbuere, vicinos gentiles erudire, ipsam sanctissimè viuere omni diligentia cœpit.

Nota 1. Cæſaris Werdam Rheni insulam, vocari etiam *In littore*, quod (quantum arbitror) paruis riuulo & alueo discreta effet à cōtinente, id est iuxta littus. Hinc colligo facile postea exſiccato aut obſtructo alueolo cū continente coaluiſſe, prout modo est coniuncta.

Nota 2. Illa Bedæ, quæ ſingua eorum vocatur in littore, interpretatur Leydenſis, Anglorum. Verius, illorum antiquorum Saxonū ſive Westphalorū. Ad hos respicit Beda, ad hos ſpectabat insula, hi nomen insulæ dederunt.

Nota 3. Reperiri plura loca nomine Werd & Werden ſive Werdena, ſed alia à ſupradicta. Werd oppidum Westphaliæ. Werden ſimiliter distans tribus circiter leucis à noſtra Werda imperiali. Werdenę Monasterium eſt ordinis S. Benedicti in quo requiescit S. Ludgerus primus Episcopus Monasteriensis tempore Caroli Magni, cuius vitam conſcripferunt eiusdem conuentus Monachi. Hoc obſeruo quia legi Werdam Cæſaris & Werdenam apud bonum authorem confuſas.

Nota 4. eſſe in Germania aliud locum dictum Insula Rheni decoratum Cœnobio Benedictino Allemannicæ Rheiñaw, vbi S. Fintanus Princeps Laginiæ prouinciae in Hibernia ſpreto Mundo ſponte pro Christo exul, poſt ſalutata limina Apostolorum anno ætatis ſuæ 51. Monachus reclusus

clusus factus rara vitæ austerritate, ieunijs pene perpetuis orationibus continua egit 27. annos & ibidē in sua clausa miraculis & crebris cælestibus visionibus clarus migravit in cælum 45. Nouembri Anno Christi 827. ætatis verū suæ 78.

DISSERTATIO CIII.

De prima profectione Winfridi in Frisiam.
Exponitur Othlonus.

Sanctus Winfridus, qui & Bonifacius, in Britaniā Monasticæ perfectionem excolens, imbuitur ab alto lucrandarum animarum, præcipue gentilium, quorum miseriam miserabatur, desiderio.

Inde impetratā veniā à superioribus profectionem Frisiam, in qua parte contribules laborare inaudierat, adoritut de qua Othlonus libro vitæ Bonifacij primo cap. 8.

Sicq; viriusque hominis supplemento sufficiens, prospero cursu profectus est, peruenitq; ad locum, qui antiquo Anglorum & Saxonum vocabulo appellatur Lundenbie, ac non multo transacto postliminio, transiit ad Dorset, ibi q; aliquandiu commoratus, debitas Deo persoluit die noctuq; landes. Sed quoniam per idem tempus hostilis dissensio exortata inter Karolum Principem gloriosumq; Ducem Francorum, & Rathbodus Regem Fresonum, populos ex utraq; parte perturbabat, maximaq; pars Ecclesiarum Christi, que Francorum prius in Fresia subiecta erant imperio, Rathbodi persecutio incumbente, idolorum cultura lugubriter reddebat: Ideoq; vir Dei, perspecta tanta peruersitatis mole, ex illis partibus discessit, & peruenit ad Trehte, ibi q; etiam commoratus aliquantis diebus, advenientem Regem Rathbodus allocutus est, obsecrans, ut à tantapra-
nitate quiesceret.